

UITVOERINGSSTRATEGIE

KNSB MJBП 2026 - 2029

Inleiding

Dit document vormt de uitvoeringsstrategie bij het Meerjarenbeleidsplan KNSB 2026 - 2029. Het vertaalt de koers en speerpunten uit het MJBП naar uitvoering op hoofdlijnen.

Het is een **werkdokument**: de komende jaren wordt het aangevuld en bijgesteld zodra meer kennis beschikbaar komt.

In 2026 ligt de nadruk op onderzoek en kennisvergaring. De uitkomsten daarvan vormen de basis voor concrete, SMART-geformuleerde doelen en acties vanaf 2027.

De uitvoeringsstrategie volgt exact de thematische indeling van het MJBП: Fundament, Impact en Groei.

Inhoud

Inleiding.....	2
Thema Fundament	4
Een open, veilige en eerlijke schaakcultuur	4
Krachtige schaakverenigingen	4
Actieve senioren	5
Voldoende bekwame trainers en scheidsrechters	6
Thema Impact	7
Topschaak en talentontwikkeling	7
Schaakbranding.....	7
Sterkere verbinding met vrije schakers	7
Thema Groei	9
Meer schakende meisjes en vrouwen.....	9
Stimulering van jeugd- en schoolschaak	9
Slotopmerking.....	11

Thema Fundament

Een open, veilige en eerlijke schaakcultuur

Belang

Een open, veilige en eerlijke sportcultuur is de voorwaarde voor schaakplezier. Schakers moeten zich overal welkom en gerespecteerd voelen. Dat vergroot de instroom bij verenigingen, bevordert betrokkenheid en zorgt dat leden met plezier blijven deelnemen.

Ambitie 2029

In 2029 is binnen de hele schaakgemeenschap sprake van een integriteitsbewuste cultuur. Bij verenigingen en toernooien wordt gewerkt met beleid en gedragscodes die veiligheid, respect en fair play waarborgen. Trainers, arbiters en begeleiders zijn getraind om met die uitgangspunten te werken.

Achtergrond

Dit speerpunt bouwt voort op het *Meerjarenplan Integriteit 2024–2027*. Dat plan vormt de basis voor een structurele aanpak binnen twee pijlers: *governance* (de organisatie, regels en processen) en *cultuur* (het gedrag en de omgangsvormen in de praktijk). Binnen deze pijlers wordt gewerkt aan onder meer VOG- en VCP-beleid, gedragscodes, scholing, meldprocedures en communicatie over gewenst en ongewenst gedrag.

Aanpak / prioritering

- 2026: verder invoeren van de VOG-verplichting, ontwikkelen van een gedragscode, en ondersteunen van verenigingen bij implementatie van integriteitsbeleid.
- 2027: uitrol van trainingen en scholing over integriteit, communicatie en voorbeeldgedrag binnen verenigingen.
- 2028–2029: evaluatie van beleid, doorontwikkeling van instrumenten en borging in het reguliere verenigingsbeleid.

Procesdoel

De komende jaren ligt de nadruk op proces-SMART werken: invoeren, borgen en monitoren. Concrete cijfers volgen pas na de eerste volledige evaluatie van het integriteitsbeleid in 2027. De PDCA-cyclus (Plan–Do–Check–Act) wordt toegepast voor alle activiteiten, zodat continu leren en bijsturen vanzelfsprekend wordt.

Krachtige schaakverenigingen

Belang

Schaakverenigingen zijn het hart van de schaakgemeenschap. Ze vormen het sociale centrum van huidige en toekomstige schakers en leveren nieuwe trainers, scheidsrechters en organisatoren. Een sterk verenigingsleven heeft een positief effect op regionale bonden en toernooiorganisaties.

Ambitie 2029

We hebben inzicht in wat verenigingen nodig hebben om krachtig te zijn. Daarbij wordt gekeken naar structuur (kader, financiën, kennisbank), speellocaties en samenwerking met andere

verenigingen, bonden, NOC*NSF en overheden. Op basis daarvan biedt de KNSB ondersteuning die leidt tot actieve, gezonde en goed georganiseerde verenigingen.

Achtergrond

Wat precies een 'krachtige vereniging' is, wordt in 2026 samen met de verenigingen vastgesteld. Vanuit de KNSB zijn alvast enkele kenmerken benoemd die als uitgangspunt gelden:

- een stabiele ledenbasis en voorspelbare inkomsten;
- actieve, opgeleide trainers en arbiters;
- een financieel gezonde organisatie;
- een veilige sportomgeving volgens de vier V's van veiligheid.

Aanpak / prioritering

- **2026:** landelijke enquête onder alle verenigingen, analyse van de resultaten en opstellen van actiepunten.
- **2027–2028:** uitvoering van actiepunten uit het onderzoek.
- **2029:** herhaalmeting en evaluatie van de voortgang.

Rol van de KNSB:

- verenigingen ondersteunen op basis van hulpvragen uit het onderzoek;
- de kennisbank uitbreiden en vereenvoudigen;
- onderzoeken welke digitale platforms extra ondersteuning kunnen bieden;
- stimuleren dat sterke verenigingen kennis delen met andere clubs;
- ondersteuning bieden bij communicatie en zichtbaarheid.

Procesdoel

De koers is proces-SMART: voortgang wordt gemeten via implementatie van de bovengenoemde stappen. Resultaten worden vastgelegd in jaarlijkse voortgangsrapportages.

Actieve senioren

Belang

Schaken houdt senioren mentaal scherp en sociaal actief. Een groeiende groep oudere schakers vraagt om passend aanbod en ondersteuning.

Ambitie 2029

We hebben inzicht in de behoeften van senioren en faciliteren deelname binnen en buiten clubs.

Aanpak / prioritering

- 2026: onderzoek naar wensen en drempels voor seniorenschakers.
- 2027–2028: uitvoering van maatregelen die deelname stimuleren, samenwerking met zorg- en welzijnsorganisaties.
- 2029: evaluatie en formulering van vervolgbeleid.

Procesdoel

De nadruk ligt op het proces van inventariseren, betrekken en faciliteren. Cijfermatige doelen worden na onderzoek vastgesteld.

Voldoende bekwame trainers en scheidsrechters

Belang

Trainers en scheidsrechters spelen een sleutelrol in de kwaliteit en aantrekkingskracht van de schaaksport. Ze dragen bij aan plezier, veiligheid, kennisoverdracht en ontwikkeling van talent.

Ambitie 2029

Er is een toekomstbestendige structuur voor opleidingen en bijscholing van trainers en arbiters. Er is voldoende aanbod op alle niveaus, afgestemd op de praktijk, met aandacht voor pedagogiek, diversiteit en fair play.

Achtergrond

Binnen dit speerpunt wordt onderscheid gemaakt tussen trainers- en scheidsrechtersopleidingen, met gelijkwaardige structuren en erkenning. De aanpak richt zich op het verminderen van tekorten, verbeteren van opleidingskwaliteit en versterken van samenwerking met regionale bonden.

Doelen richting 2029 zijn:

- het aantal verenigingen met een tekort aan trainers is aanzienlijk verminderd;
- elke vereniging met teams in de KNSB-competitie beschikt over minimaal één gediplomeerde arbiter per twee teams;
- opleidingen zijn modulair en bieden mogelijkheden voor voortdurende ontwikkeling.

Aanpak / prioritering

- **2026:** onderzoek naar omvang en oorzaken van tekorten, ontwikkeling van passend opleidingsaanbod, opleiding van nieuwe docenten en beoordelaars.
- **2027:** organisatie van meer opleidingen en bijscholingen, samenwerking met topverenigingen en regionale bonden.
- **2028:** landelijke dekking van docenten en beoordelaars, consolidatie van opleidingsaanbod.

Procesdoel

De uitvoering is meerjarig en procesgericht. Resultaten uit het onderzoek in 2026 bepalen de exacte cijfers en KPI's. De focus ligt op uitvoering, samenwerking en continue kwaliteitsverbetering.

Thema Impact

Topschaak en talentontwikkeling

Belang

Topschakers zijn het gezicht van de sport en inspiratie voor velen. Een sterke top vergroot zichtbaarheid en aantrekkingskracht.

Ambitie 2029

Nederland blijft deel uitmaken van TeamNL en behoort tot de wereldtop. Topschakers en talenten krijgen betere training, zichtbaarheid en ondersteuning.

Aanpak / prioritering

In 2026 wordt de bestaande structuur geëvalueerd en worden kansen voor versterking in kaart gebracht.

Vanaf 2027 volgt uitbreiding van trainingsprogramma's, samenwerking met toptrainers en versterking van internationale uitwisseling.

Evaluatie volgt in 2029.

Procesdoel

Doelen en investeringen worden uitgewerkt na analyse van de huidige top- en talentstructuur.

Schaakbranding

Belang

Een sterk en positief imago vergroot betrokkenheid en aantrekkingskracht voor nieuwe doelgroepen en sponsors.

Ambitie 2029

We beschikken over een herkenbare merkstrategie en communicatie-aanpak die de veelzijdigheid van schaken zichtbaar maakt.

Aanpak / prioritering

- 2026: voorbereiding van onderzoek naar imago en merkwaarden.
- 2027: uitvoering van onderzoek onder schakers en niet-schakers.
- 2028: ontwikkeling en implementatie van merkstrategie.

Procesdoel

De nadruk ligt op onderzoek, positionering en communicatie. Resultaten worden gebruikt voor strategische keuzes in 2028–2029.

Sterkere verbinding met vrije schakers

Belang

Er is een grote groep actieve, niet-gebonden schakers. Door verbinding te maken met deze groep groeit de schaakgemeenschap.

Ambitie 2029

De KNSB weet wie de vrije schakers zijn, kent hun profielen en behoeften, en ontwikkelt samen met partners een passend aanbod.

Aanpak / prioritering

- 2026: besluitvorming over onderzoeksvorm en samenwerking met online platforms.
- 2027: uitvoering onderzoek, ontwikkeling pilots en aanbod.
- 2028–2029: uitbreiding activiteiten en monitoring van deelname.

Procesdoel

Onderzoeksgericht en adaptief: beleid en doelstellingen volgen uit de bevindingen.

Thema Groei

Meer schakende meisjes en vrouwen

Belang

Meer schakende meisjes en vrouwen versterken de schaakgemeenschap en het imago van de sport.

Ambitie 2029

We weten waarom meisjes en vrouwen afhaken of niet starten, en creëren voorwaarden waardoor zij langer en met meer plezier blijven schaken.

Aanpak / prioritering

- 2026: opstellen van een concreet plan van aanpak op basis van bestaande onderzoeken.
- 2027–2028: uitvoering van dit plan met structurele activiteiten en voorwaarden die aansluiten bij de behoeften van meisjes en vrouwen.
- 2029: zichtbare resultaten en evaluatie van de uitvoering.

Procesdoel

Procesgericht: planvorming, uitvoering en evaluatie op basis van bestaande kennis en voortgang.

Stimulering van jeugd- en schoolschaak

Belang

Schaken heeft een bewezen positief effect op kinderen. Het versterkt concentratie, logisch denken, zelfvertrouwen en sociale vaardigheden. Een sterke jeugdstructuur is cruciaal voor de toekomst van de schaaksport.

Ambitie 2029

Er is structurele groei van jeugdschakers in verenigingen en op scholen. De doorstroming tussen schoolschaak, jeugdschaak en verenigingsschaak is versterkt.

Achtergrond

Binnen dit speerpunt wordt samengewerkt met scholen, verenigingen en lokale partners. De aandacht ligt op ondersteuning van vrijwilligers, het verminderen van wachtlijsten bij clubs en het versterken van schoolschaakactiviteiten als kweekvijver voor nieuw talent.

Aanpak / prioritering

2026

- deelname aan extern onderzoek om inzicht te krijgen in oorzaken van wachtlijsten;
- pilot met certificering voor scholen (goud, zilver, brons);
- verzamelen nulmetingen voor deelname en toernooien.

2027

- bundelen van bestaand lesmateriaal en best practices tot een centrale toolkit voor ouders en vrijwilligers;
- uitbreiding van schoolschaakactiviteiten, met kant-en-klare pakketten voor scholen.

2028–2029

- ondersteuning van verenigingen met wachtlijsten door inzet van accountmanagers;
- uitbreiding van fysieke schoolschaaktoernooien;
- doorontwikkeling van Schaakmatties en koppeling tussen school- en verenigingsschaken;
- evaluatie van resultaten en nieuwe metingen onder scholen.

Investerings:

- inhuur extern onderzoek en ontwikkeling certificeringssysteem scholen;
- extra ondersteuning via accountmanagement voor verenigingen met wachtlijsten;
- promotie- en scholingsactiviteiten voor vrijwilligers en docenten.

Procesdoel

De aanpak is proces-SMART. Alle activiteiten zijn gekoppeld aan lopend onderzoek en voortgangsmetingen. Jaarlijkse bijstelling volgt op basis van resultaten en samenwerking met scholen en verenigingen.

Slotopmerking

Deze uitvoeringsstrategie is bedoeld als levend document. Ze beweegt mee met nieuwe inzichten uit onderzoek, praktijk en beleid. De KNSB borgt voortgang en samenhang door jaarlijkse evaluatie en bijstelling in overleg met bestuur, bondsbureau en ledenraad.